Latvija 100

Jēzus Draudzes DZĪVE

Nr. 164 Janvāris, 2018

**Septītā diena ir sabats Kungam, tavam Dievam, tad nedari nekādu darbu – ne tu, ne tavs dēls, ne tava meita, ne tavs vergs, ne tava verdzene, ne tavs vērsis, ne tavs ēzelis, ne tavs lops, ne svešinieks, kas mīt tavos vārtos, – tas tādēļ, lai tavs vergs un verdzene atpūstos tāpat kā tu!**

**(5Moz 5:14)**

Jaunā gada sākumā vēlos visus sveikt ar svētības vārdiem, ko parasti dzirdam mūsu dievkalpojumos: „Tas Kungs lai tevi svētī un lai tevi pasargā! Tas Kungs lai apgaismo savu vaigu pār tevi un lai ir tev žēlīgs! Tas Kungs lai paceļ savu vaigu uz tevi un lai dod tev mieru!" (4Moz 6:24–26)

Mīļie draugi, neviens nezinām, kāds būs jaunais gads, kādus pārsteigumus tas atnesīs. Vienu tomēr zinām droši: jaunā gada ceļos ejot, mums visiem ļoti būs vajadzīga svētība, kuru dāvināt var vienīgi Dievs. Brīnumaini, bet tieši to Dievs arī vēlas – lai esam Viņa svētīti ļaudis.

Valstu prezidenti, bīskapi un dažādu līmeņu vadītāji parasti saka labākas vai sliktākas Jaungada apsveikuma uzrunas. Mūsu Bībeles tekstā pats Dievs saka to, kas ir Viņa nodoms un griba attiecībā uz mums. Cik liela dāvana ir sacīto dzirdēt un ticībā pieņemt kā kaut ko tādu, kas patiesi notiks un īstenosies! Ieklausies uzmanīgi – Dieva karstākā vēlēšanās ir tevi svētīt. Tieši tā Dievs reiz sacīja priesteriem un visiem viņu kalpošanas amata turpinātājiem: nododiet tautai tālāk manu svētību, apliecinot, ka vēlos, lai viņi dzīvotu manā svētībā! Dieva pasludinātajā svētībā atklājas arī kaut kas konkrēts, ko Dievs grib mums dot.

Vispirms Dievs vēlas tevi sargāt, pasargāt. Vai pasaulē ir politiska, saimnieciska un sadzīviska stabilitāte un drošība? Šķiet, ka nav vis. Vai dzīvē nesastopam biedējošus apdraudējumus? Manuprāt, sastopam gan. Taču visā, kas notiek un vēl notiks, tev var piederēt ticībā satvertais apsolījums, kurā Dievs tev saka: „Es tevi sargāju un sargāšu arī nākotnē!"

Dieva dāvinātajā svētībā ietilpst arī apsolījums: „Tas Kungs apgaismo savu vaigu pār tevi un ir tev žēlīgs!" Redzēt Dieva seju un piedzīvot, kā žēlastība piepilda sirdi un dzīvi, – vai tas būtu iespējams? Kad zīdainītis atkal un atkal pieredz, ka pār viņu noliecas un „atspīd" māmiņas vai tētiņa seja, pienāk diena, kad viņš atpazīst šo seju laipnības un mīlestības gaišumu. Viņš daudz ko ar prātu vēl neaptver un nespēj izskaidrot, bet viņš uzsmaida saviem vecākiem, jo sajūt, ka tiek lolots un žēlots. Mēs visi esam Dieva mīļotie bērni, pie kuriem Dievs ar Svētajiem Rakstiem un savu Dēlu Jēzu pienāk tik tuvu, ka Viņa laipnību un mīlestību nevar nesajust. Pienāk tik tuvu, ka nemaz nespējam Viņam neuzsmaidīt. Un mums, garīgajā ziņā bieži vēl tik nesaprātīgajiem bērniem, Dievs tomēr dod šo apsolījumu: „Es dāvināšu tev žēlastību!" Mums ir jābūt ļoti pateicīgiem par šo laipnību.

Mums paredzētajā Dieva svētībā ietilpst arī miera dāvana. Dievs saka: „Es vēlos dot tev mieru." Pasaulē ir daudz nemiera, vai tā nav? Dievs grib, lai tavā sirdī būtu miers. Bet sirdī miers ir tad, kad sirds ir tīra un skaidra. Tieši tādēļ jau Dievs savu Dēlu sūtīja pie mums, lai darītu mūs brīvus un tīrus no visiem grēkiem un vainām. Pārliecība par grēku piedošanu atnes sirdī īstu, patiesu mieru un prieku. Ja kaut kas tevi nospiež un nolaupa mieru, ej vienmēr lūgšanā pie Kristus! Mēs varam būt droši – arī jaunajā gadā Kristus, Pestītājs, arvien nāks pie mums kā vienīgais patiesa miera nesējs.

Brīnišķīgi! Kā Dieva svētītie mēs varam droši doties jaunā gada ceļos, darbos un aicinājumos, zinot, ka Dievs mūs sargās, žēlos un dāvinās mieru.

Lai visiem svētībām bagāts jaunais Tā Kunga žēlastības gads!

*Sirsnībā*
*mācītājs Erberts*

JANVĀRIS

| P | O | T | C | P | S | Sv |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 |
| 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 |
| 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 |
| 29 | 30 | 31 | | | | |

**5. janvārī plkst. 19.00** – slavēšanas vakars.
**6. janvārī plkst. 12.00** – Svētdienas skolas skolotāju pasākums.
**6. janvārī plkst. 18.00** – Zvaigznes dienas dievkalpojums.

# Vēstule Zvaigznes dienā

Šogad izdomāju, ka jāmēģina ieturēt gavēni arī pirms Ziemsvētkiem, ko nekad iepriekš nebiju darījusi. Nolēmu, no kā šajā laikā atteikšos, un ar nepacietību gaidīju Pirmo Adventi.

Sākums kā vienmēr daudzsološs – es ar patīkamu satraukumu gaidu, ko Dievs darīs un kāds šis laiks izvērtīsies. Lūdzu Dievam, lai Viņš sagatavo manu sirdi svētku laikam, lai varu iegūt jaunu, dziļāku saprašanu par to, kas ir Ziemsvētki un ko Jēzus dzimšana nozīmē tieši man, ko tā nozīmē manā ikdienas dzīvē.

Kādu nedēļu pusotru gavēnī saprotu, ka ar sevis disciplinēšanu un iecerētajiem plāniem nebūt neveicas tik labi, kā gribētos. Arī vecie, kaitinošie grēki pielavās ar jaunu spēku. Grēki nes līdzi vainas sajūtu un arī izmisumu par savu vājo spēciņu un vārgo gribasspēku. Reizēm grēkam pretoties nemaz īsti negribas... Un tas ļoti sāp. Pēkšņi ar prieku gaidītais gavēnis ir pārvērties par iekšējām cīņām, skumjām, pašpārmetumiem un sajūtu, ka tevi spiež pie zemes. Varbūt likumsakarīgi – kad mēģini vairāk tuvoties debesīm, tiec spēcīgāk spiests pie zemes. Ienaidnieks nesnauž, un gavēnī laikam biju tam kļuvusi par vēl gardāku kumosu.

Bet Dievs redz manas skumjas un lūgšanā ko parāda. Piķa melnas debesis. Gluži kā toreiz Betlēmes naktī, kad ir tumša, melna biezuma pilna nakts, un tāda tā ir gan laukā, gan cilvēku sirdīs. Nepārvarama, gluži vai izmisuma pilna tumsa. Tā dara aklu un notrulina sirdi, jo pretoties ar saviem spēkiem nav jēgas. Es saprotu, ka tās melnās debesis esmu es – es ar visiem saviem grēkiem, kas bezkaunīgi saceļas pret Dievu. Esmu melna nakts un nevaru izdarīt neko, lai to ar saviem spēkiem mainītu. Mans gribasspēks ir vājš, mans ceļš ir tālu no Dieva svētuma, un manas beigas – pazušana. Bez variantiem.

Bet tad es ieraugu Zvaigzni. Vienīgo pie savām melnajām debesīm. Tā spīd ar nekad vēl neredzētu spožumu un izlaužas piķa melnumā ar gluži vai spītīgu noteiktību. Spoža, nemirstoša un neiznīcināma cerība bezcerības tumsā. Un Viņš saka: „Redzi, lai arī cik tumša un bezcerīga nebūtu tava nakts, Es nāku pie tevis. Arī kad tev liekas, ka zemāk vairs nav, kur krist, Es nāku pie tevis, un nekas to nemainīs. Es esmu pie tevis, un nekas Man neliks mainīt Manas domas." Redzi, tavs Ķēniņš nāk pie tevis. Viņš ir Glābējs un tavs Palīgs. Alleluja! Tāpēc nebīsties un nebaiļojies: tavs Ķēniņš nāk pie tevis vienmēr, atkal un atkal, un pat tava melnākā nakts Viņu nenobiedēs. Viņš nāk pie tevis, lai tev nebūtu jākāpj debesīs, ko tu nemaz nevari. Viņš ir iemainījis Godības troni, lai spīdētu tavā tumšajā naktī.

Jāatzīst, ka gavēnis nebūt nav izvērties pēc maniem plāniem, un tomēr mana sirds ir gatava svētkiem un tā no sākotnējā izmisuma nu ir kļuvusi gaviļu pilna! Mans Ķēniņš nāk pie manis, mans Glābējs un Palīgs! Alleluja!

*Iesūtījusi draudzes māsa*

# Sveicam Jēzus draudzē!

## 2017. gada 17. decembrī Rīgas Jēzus ev. lut. draudzē iesvētītie locekļi

**Ņina Vaivode** (61)
Nodarbošanās: pensionāre
Vaļasprieks: kulinārija, ceļošana

**Viktorija Barbinjagra** (25)
Nodarbošanās: kulināre
Vaļasprieks: volejbols, ceļošana

**Ingrīda Āre** (55)
Nodarbošanās: inspektore
Vaļasprieks: garas pastaigas svaigā gaisā

**Evita Rusova** (27)
Nodarbošanās: skolotāja, scenogrāfe
Vaļasprieks: laika pavadīšana ārpus pilsētas

**Aija Kucina** (27)
Nodarbošanās: pārdevēja
Vaļasprieks: ceļošana

**Oskars Zunde** (27)
Nodarbošanās: metinātājs, montieris
Vaļasprieks: ceļošana

**Laura Dabare** (34)
Nodarbošanās: sabiedrisko attiecību speciāliste
Vaļasprieks: dziedāšana un muzeju apmeklēšana

**Edgars Borislavs** (33)
Nodarbošanās: strādā loģistikā
Vaļasprieks: drifts

**Gija Kurmele** (39)
Nodarbošanās: projektu vadītāja
Vaļasprieks: slēpņošana

Latvija 100

ES ESMU LATVIJA

*2018. gadā mēs svinēsim mūsu mīļās Latvijas 100. dzimšanas dienu. Tai par godu arī „Jēzus Draudzes Dzīves" veidotāji katru mēnesi sev un citiem par atgādinājumu un prieku sagatavos kādu īpašu materiālu. Iesākot gadu, piedāvājam LELB Liepājas emeritētā bīskapa PĀVILA BRŪVERA bagātīgo un iedvesmojošo dzīvesstāstu, ar ko novembrī viņš dalījās senioru pasākumā Jēzus draudzē.*

# Pāvils Brūvers. Dzīvesstāsts.

*Tavas acis mani redzēja kā bezmiesas iedīgli, un Tavā grāmatā bija rakstītas visas manas dienas, jau noteiktas, kad to vēl nebija it nevienas. (Ps 139:16)*

Ir labi ar šo patiesību vienmēr dzīvot un atcerēties, kas mēs esam. Dievs mīlestībā mūs ir veidojis īpašam nolūkam un joprojām ved mūs pie rokas tur, kur to paredz Viņa plāns mūsu katra dzīvei.

Esmu dzimis 1949. gada Pūpolsvētdienā, 10. aprīlī. Neilgi pirms tam manu tēvu apcietināja un viņš nonāca Sibīrijā; mamma palika viena ar sešiem bērniem, no kuriem es biju sestais. No lieliem pārdzīvojumiem mammai aptrūkās piens, un nebija arī, ko dot ēst pārējiem bērniem. Viņa par mani bija ļoti noraizējusies, domāja, ka es neizdzīvošu, bet bija jāgādā pārtika arī citiem bērniem. Mamma nolēma, ka mani atstās un ies uz laukiem kaut ko iemainīt – kādus galdautus, sudrablietas, traukus. Mamma par to pastāstīja draudzenei, kurai pirms pusgada bija piedzimusi meitiņa, un viņa saka – man ir daudz piena, dod man savu dēliņu. Tā kādu nedēļu biju pie viņas. Kad mamma pārnāca, es biju spirgts un vesels, man nekas vairs nekaitēja, un mamma bija ieguvusi daudz ēdamā visai ģimenei. Tā meitene, kuras mamma mani baroja, bija mana sieva. Mēs apprecējāmies un kopā nodzīvojām 42 gadus. Tā bija Dieva vadība jau no pašas dzimšanas!

Kamēr tēvs bija cietumā, mamma aizvien mūs aicināja kopā uz vakara lūgšanu, un mēs lūdzāmies arī par tēvu. Bija sajūta, ka apkārtne ir ļoti barga. Mums piekodināja, lai tikai ārā nepasakām kaut ko sliktu, jo tad visa ģimene nonāksim Sibīrijā. Mājās bijām kā patvērumā; tur bija tāds kupols pāri – Dieva aizsardzība. It sevišķi, kad vakarā nodziedājām „Nu es gribu gulēt iet", tas likās kā vāks virsū – esam drošībā. Tās bija stiprinošas lūgšanas.

Es reiz redzēju sapni, tas bija ap to pašu laiku – varbūt kādi pieci gadi. Varavīksne gandrīz kā kolonna atspiedusies uz zemes, un pa varavīksni lejā nonāk mētelis, un balss saka: „Sēdies iekšā, varavīksne aizvedīs uz debesīm!" Es domāju – tas nu gan ir skaisti, es ļoti gribētu arī citus paņemt līdzi. Es ieskrienu virtuvē un aicinu pārējos, bet, kad visi paklausīja un iznāca ārā, nekā vairs nebija. Kāpēc viņi neklausīja uzreiz? Ilgas pēc debesīm un dievišķā tuvuma – tas no mazām dienām man ielikts dvēselē.

Mums Mārupē bija gotiņas un visādi dzīvnieki – kā jau lauku sētā. Reiz ganīju gotiņas – bija man seši vai septiņi gadi –, un skatos, ka vecajā muižā, kur dzīvoja tie, kas pēc kara iebraukuši, tāds bariņš krievu puišeļu salasījušies nokalnītē un pēkšņi ar urrā saucieniem un mietiem rokās nesas pa kalnu lejā. Es saprotu, ka viņi skrien pret mani, un panikā redzu, ka tie mieti ir ar naglām. Domāju, ka nu ar mani ir cauri, un muku, ko spēju, uz ceļa pusi. Tur tieši nāca mans vecākais brālis. Viņš puišeļus iztrenkāja un pastāstīja man par politisko situāciju – ka mēs esam okupēti, ka kāds viņiem droši vien sastāstījis, ka latvieši ir sitami. Tā bija pirmā atskārsme, ka tam jāstājas pretī.

Bieži es sēdēju bēniņos un šķirstīju vecos žurnālus. Man palikusi prātā iedvesmojoša grāmata „Varoņu sejas". Tur bija viss par Latvijas neatkarības cīņām, par Latvijas virsniekiem. Mani ļoti iespaidoja Kalpaks, pulkvedis Briedis. Bija apraksti par latviešu pulkiem, karogiem un cīņām. Nonācu pie pārliecības, ka ir jācīnās, kaut kas ir jādara.

Pēc dievkalpojumiem ar Olafu bieži gājām uz Brāļu kapiem, un reiz biju aizgājis viens pats. Es skatījos plāksnītes ar gadskaitļiem – kad viņi dzimuši, kad miruši – un aptvēru, ka tie ir jauni puikas, tikai drusku vecāki par mani. Mani pārņēma milzīgs žēlums: viņi gājuši cīnīties par Latvijas brīvību, bet nu tā ir pazaudēta un viss velti. Tas bija smags pārdzīvojums. Es iekārtoju burtnīcu un sāku rakstīt, ko un kā darīt. Tas bija bērnišķīgi. Ar Olafu rakstījām arī visādus uzrakstus, piemēram, uz Sējas un Tēriņu ielas stūra bija zaļa sēta, kur es ar krītu uzrakstīju „Lai dzīvo Kārlis Ulmanis".

Viens no lielākajiem tā laika sasniegumiem bija tas, ka mēs uzvilkām Latvijas karogu. Netālu no mājām bija vēlēšanu punkts, un tur karināja sarkanos karogus. Mēs tos ik pa laikam noplēsām, un mums bija sakrājušās sarkanās lupatas. Izdomājām, ka vajadzētu uztaisīt Latvijas karogu. Mēs nezinājām toni, un mums likās, ka jebkurš sarkanais ir labs. Mēs ar Olafu katrs no sava palaga nogriezām strēmeli un pielīmējām pa vidu krievu karogam, ar naglām piestiprinājām to pie kārtiņas un domājām uzvilkt bērza galotnē. Šķūnītī uzvilkām lielāka izmēra zābakus un devāmies pāri uzartam laukam no otras puses, lai pēdas būtu no otras puses. Uzkāpām kokā, bet nebijām iedomājušies, ka bērza galotne pārāk smuidra un nevar tikt līdz augšai. Tad kārti naglojām pie koka, un skaņa bija tik skaļa, ka likās – visa pasaule pamodīsies. Nākamajā dienā čekisti pārbaudīja visas mājas, meklēdami kārts otru daļu, bet Olafs to bija sacirtis malkā. Viņi meklēja arī lielākus puišus, kam lielāks kājas izmērs.

Izdomājām, ka jāuztaisa liels karogs. Dabūjām garu kārti un uztaisījām. Naktī pamostos, vajadzētu iet, bet skatos, ka Olafs šņāc, un man tāda smaga sirds un negribas. Brīnos, kāpēc, jo mēs ar tādu prieku to darījām. Nodomāju, ja Olafs pamodīsies, tad darīsim, un ielaidos miegā. Pamodos tikai no rīta. Olafs arī bija pamodies, un viņam nebija laba dūša, redzēja mani guļam un arī nemodināja. Nākamajā rītā ļaudis runāja, ka tonakt čekisti bijuši uz visiem stūriem. Jāsaka, ka tā bija Dieva vadība un apsardzība.

Gribēju studēt teoloģiju un devos uz konsistoriju, kur tolaik bija bīskaps Tūrs. Klauvējos pie viņa durvīm, bet neviens nelaiž iekšā. Es sēžu, un nāk mācītājs Beimanis. Viņš jautā, ko es daru, un saku, ka nāku studēt teoloģiju, bet viņš saka: „Izmet šo domu no galvas! Pirmkārt, tevi nepieņems tāpēc, ka esi pārāk jauns, – vienīgi tad, ja būsi gatavs sadarboties ar čeku. Jaunam cilvēkam neviens reliģisko lietu pilnvarnieks neļaus studēt."

Pēc tēva ieteikuma biju pabeidzis celtniecības tehnikumu, bet tas mani galīgi neuzrunāja. Domāju iet studēt uz konservatoriju, jo tēvs mani bērnībā bija sūtījis mūzikas skolā vijoli spēlēt. Iesniedzu dokumentus un, gatavojoties iestājeksāmeniem, strādāju 1. slimnīcā par sanitāru. Bija nepatīkami ar asinīm. Kad draugs uzaicināja paskatīties uz operāciju zāli no augšas, man palika slikta dūša un ātri skrēju prom. Reiz vakarā uzņemšanas nodaļā ieveda piedzērušos cilvēku. Dakteris bija ebrejs, bet piedzērušais bija briesmīgs antisemīts un sauca: „Es neļaušu tam žīdam mani šūt, viņš mani samaitās vēl!" Dakteris bija tik ļoti aizvainots, ka nometa instrumentus un teica: „Es viņu neapstrādāšu. Še, sašuj viņu." Es saku, ka nemāku, bet viņš jautā: „Vai tad zeķi nekad neesi lāpījis?" – „Esmu jau gan." – „Nu tad salāpi kā zeķi un aiztaisi arī muti ciet." Es ņemu un šuju kā zeķi, un nemaz nav nelaba dūša, un tas liekas tik interesanti. Sāku iet vērot operācijas, un tas

mani tik ļoti aizrāva, ka pārdomāju – studēšu medicīnu, nevis mūziku. 1970. gadā iestājos medicīnas institūtā, un visu to laiku strādāju slimnīcā.

Ceturtajā kursā bija jāveic sabiedriskās domas aptauja, lai redzētu, no kā ceļas veselības problēmas. Bija jāaptaujā divi tūkstoši cilvēku, lai iegūtu patiesu priekšstatu par to, ko cilvēki Latvijā domā. Pastāstīju to Olafam. Hruščova atkušņa laikā bija samērā liela brīvība – varēja kaut ko arī pakritizēt un avīzē „Padomju Jaunatne" šad tad kādas nebūšanas tika apspriestas. Mēs domājām, ka varētu sākt ar „Padomju Jaunatni" un uztaisīt diskusiju par to, kā mēs dzīvojam. Tad paplašināt robežas un sākt runāt par dažādām politiskajām brīvībām – brīvību ceļot uz ārzemēm, lasīt dažādas neatļautās grāmatas. Bet kā lai iesākam? Izdomājām tā – uztaisīsim Latvijā aptauju par to, kā cilvēki jūtas un kā gribētu justies. Varētu sākt runāt par šiem jautājumiem un teikt, ka mums ir reāli fakti – mēs divus tūkstošus esam aptaujājuši un tā cilvēki Latvijā domā. Citādi teiktu, ka visi ir laimīgi, un ievietotu mūs psihiatriskajā slimnīcā. Mēs domājām, ka te būs pierādījums.

Uztaisījām anketu un jautājām, piemēram: „Kā Jūs pavadāt atvaļinājumu?" Atbildes – „mājās", „dārzā", „ceļoju pa Latviju", „ceļoju pa PSRS", „ceļoju uz ārzemēm". Nākamais jautājums: „Kā Jūs vēlētos pavadīt atvaļinājumu?" Lielais vairums atbildēja, ka dzīvo mājās vai kaut kur ceļo, bet gribētu doties ārzemju ceļojumā. Mēs to izprovocējām. Atbildot par algu, katrs vēlētos lielāku algu. Jautājām arī par radio pārraidēm: ko klausās un ko gribētu dzirdēt vairāk. Studentiem jautājām par sestdienas talkām un demonstrācijām, kur piespieda iet. Mēs jautājām par visu to, ko cilvēki jūtas spiesti darīt, nevis dara labprātīgi. Lai katrs varētu uzrakstīt arī par to, kas viņam ir svarīgākais, beigās uzrakstījām: „Novērtējiet situāciju mūsu zemē piecu ballu sistēmā un paskaidrojiet, kāpēc tā vērtējat!" Anketas taisījām krieviski, citādi ļaudis būtu aizdomīgi, ka tas ir tāds pagrīdes gājiens. Teicām, ka tas ir socioloģijas studentam no Maskavas un ka pētījums tiek veikts visā Padomju Savienībā. Ļaudis atbildēja patiesi un anonīmi. Mēs savācām 107 anketas, līdz mūs apcietināja un iebāza čekas pagrabā.

Es biju pārsteigts: „Vai nedrīkst jautāt?" „Jā," man saka, „jautājumi ir apmelojoši!" Viņiem bija aizdomas, ka mums to ir uzdevuši Rietumu slepenie dienesti. Mūs ilgi pratināja, kā mēs pie tā esam nonākuši. Četrus mēnešus bija izmeklēšana, un nepilnus četrus mēnešus mēs bijām katrs savā kamerā. Sākumā nezināju, vai Olafs arī ir apcietināts, un es to pārbaudīju. Mēs kamerā bijām trijatā; katru rītu atvērās lūka un sargs nosauca uzvārdu, bet man teica: „Brūvers Pāvils". Es nodomāju, ka droši vien te ir vēl kāds Brūvers, jo citiem vārdu neprasīja. Reiz domāju – pateikšu, ka esmu Olafs. Šis prasa uzvārdu – „Brūvers", vārdu – „Olafs". Vāks ciet, un šie diskutē: tā nevar būt! Prasa vēlreiz, kā vārds. „Pāvils." – „Ko tad uzreiz nesaki?" – „Man izklausījās, ka prasāt, kā manu brāli sauc." Šie bija dusmīgi, bet tad zināju, ka Olafs arī ir te.

Pirmo reizi satikāmies tiesā. Tiesas procesā daudz nelēcu uz ecēšām, bet Olafs gan izmantoja iespēju, ka var izrunāties. Viņam nu bija auditorija, un viņš spēcīgi pateica, ka te nav nekādas patiesības, tie visu laiku ir meli un mēs esam spiesti dzīvot melos.

Viens no impulsiem šo visu sākt bija 1973. gadā, kad Aleksandru Solžeņicinu izraidīja no Padomju Savienības un viņa darbus lasīja *BBC* un „Amerikas Balsī". Mūs uzrunāja viena eseja: nedzīvojiet melos! Solžeņicins to bija tik labi aprakstījis: katru reizi, kad mēs piedalāmies melos, mēs stiprinām melīgo režīmu. Ja mēs atteiktos piedalīties melīgajā sistēmā, tā sabruktu. Mēs gribējām atteikties no šiem meliem. Olafs savā pēdējā runā norunāja kā Solžeņicins, un par to viņš dabūja vēl drusku pasēdēt. Man iedeva vienu gadu nosacīti un trīs gadus pārbaudes laika, un tas bija tikai tāpēc, ka par mums ļoti interesējās Rietumos. Par šo lietu uzzināja latvieši Rietumos. Tur bija daudz demonstrāciju, un par mums iestājās *Amnesty International* – bija nozīmēts advokāts, kas brauca uz mūsu prāvu, bet viņu neielaida. Vēlāk dabūju pilnas mapes ar avīzēm, kur senatoriem un pat valstu vadītājiem bija rakstīts, ka brāļi tiek tiesāti par to, ka gribējuši uzzināt patiesību. Interesanti, ka izmeklētājs man prasīja: „Kāpēc jūs to darījāt?" Es atbildēju: „Jo gribējām zināt patiesību." Nākamais jautājums ļoti pārsteidza: „Kāpēc jūs gribējāt zināt patiesību?" Es saku: „Cilvēks ir tāda būtne, kas grib dzīvot patiesībā, grib zināt." Man pat tagad būtu grūti atbildēt, kāpēc mēs gribam būt patiesībā un lai citi pret mums ir patiesi.

> “Mēs zinājām, ka Dievs mūs sargā, mēs esam Dieva rokās. Ir ļoti svarīgi dot šiem ļaudīm kristīgo pārliecību.”

Tiesā ar Olafu satikāmies, un tiesas starplaikā mūs ielika telpās ar ļoti plānu sienu pa vidu, tā ka varējām sarunāties. Bija skaidrs, ka izglītības nekad vairs nebūs, un mēs domājām, kādas ir iespējas. Citi iegrimst alkoholismā. Citi nožēlo, sāk sadarboties ar čeku un tad atkal visu var. Un viņus nevar pilnībā nosodīt, jo bezizejā cilvēks ir gatavs šo to pieciest. Mēs ar Olafu nolēmām, ka kļūsim par revolucionāriem un veltīsim dzīvi tam, lai paveiktu ko nopietnu. Drīz pēc tam nodibinājām organizāciju „Latvijas neatkarības kustība". Latvijas Nacionālās neatkarības kustība radās trīsdesmit gadus vēlāk.

Mums bija labi sakari ar Paula Kļaviņa izveidoto Gaismas akciju. Mans brālis apprecēja viņa meitu un aizbrauca uz Vāciju. Tas mums ļoti palīdzēja, jo, ja viņš tur nebūtu bijis, mēs būtu sapuvuši kādā Sibīrijas nometnē. Viņš par mums visu laiku cīnījās, organizēja demonstrācijas un publikācijas avīzēs. Pauls Kļaviņš tolaik misijā bija atbildīgs par Padomju Savienības Eiropas daļu. Viņa uzdevums bija iesūtīt garīgo literatūru un saņemt informāciju par to, kā klājas kristiešiem. Šim nolūkam bija izveidots ceļš caur Somiju un Tallinu. Somu strādnieki būvēja viesnīcu Viru, un katru pirmdienu viņi brauca uz Tallinu un piektdienu vakaros atpakaļ. Sākumā viņus kaut cik kontrolēja, bet ar laiku vairs ne. Tad viņi ieveda Bībeles un pa daļām arī ofseta mašīnu, kas dažus gadus darbojās Siguldā. Atpakaļ viņi veda informāciju par to, kā šeit klājas, un mūsu sagatavotās ziņas – dažādas fotogrāfijas, aprakstus.

Mums patika nodarboties ar kino, mums bija 8 mm kinokamera. Mēs uztaisījām filmu par Olafa ieslodzījumu, bet, kad Olafs iznāca ārā, viņš teica, ka, uzkāpjot vienā jaunbūvē, varētu redzēt, kā nometnē dzīvo. Pa nakti uzstādījām kameru ar teleobjektīvu un nofilmējām. Gribējām tuvāk nofilmēt, kā cietumniekus ved uz darba zonu un cik rupji pret viņiem izturas. Lai to izdarītu, ielīdām ceriņkrūmā, nofilmējām un gaidījām nākamo nakti, lai tiktu ārā. Tā pamazām safilmējām daudz interesanta materiāla, ko nosūtījām Kļaviņam, un viņš to izplatīja. Tā bija sensācija uz 1975. gada Ziemsvētkiem. Dzirdējām, ka „Amerikas Balss" runā par Rīgas nometni, ko rādot visas pasaules televīzijas, un tas sacēla šausmīgu skandālu, īpaši starp Rietumu komunistiem. Viņi bija sašutuši, ka viņu komunistiskajā paradīzē var šitā uzvesties. Toreiz arī notika eirokomunistu nošķelšanās no Maskavas. Mūs sauca uz pratināšanām, bet pierādīt neko nevarēja, un viņi saprata, ka, ja ņems ciet bez pierādījumiem, tad atkal visa pasaule būs kājās.

Manas vecākās māsas vīrs Šmits, baptistu bīskaps, bija mācītājs Aizputē. Viņš bija brīvdomīgs, sludināja, par ko gribēja, un

aizlūdza par ticības dēļ vajātajiem un ieslodzītajiem. Viņš braukāja apkārt pa citām draudzēm, kas nebija atļauts, un viņam noņēma reģistrāciju – viņš nedrīkstēja būt par mācītāju. Bet baptistiem nemaz nav jābūt īpašiem dokumentiem, lai varētu sludināt baptistu baznīcā, un viņš sludināja kā draudzes loceklis, viens no brāļiem. Reiz Šmitu pasauca pie reliģijas lietu pilnvarotā – būtībā tā bija čeka – un teica: „Tā ilgi nevarēs notikt, padomju vara jums neļaus ar sevi spēlēties. Vai nu jūs padosieties, vai būs jāiet cietumā." Šmits atbild, ka cietumā arī vajag Evaņģēliju. Bet saka: „Kā tas izskatīsies?" Tolaik viņam bija vienpadsmit bērnu, un bija skaidrs, ka par to uzzinās Rietumu pasaulē. Mēs visi bijām diezgan ciešā kontaktā – viss, kas notika, pēc nedēļas vai divām tika raidīts pa radio. Reiz čekists Šmitam saka: „Ko lai mēs ar jums darām?" Šmits atbild: „Laidiet mūs visus projām!" Pēc kāda laika viņu atkal izsauc un saka: „Jā, jūs varētu braukt prom, bet tikai ar noteikumu, ka visa Brūveru banda brauc līdzi."

Tas bija 1976. gada janvārī. Es tikko biju apprecējies un strādāju 2. pilsētas slimnīcā par feldšeri. Šmits atnāca pie manis un prasīja, vai es būtu gatavs braukt projām. Es domāju, ka man nekas nebūtu pretī, bet ko sacīs sieva? Runāju ar Ritu. Čekisti teica, lai izmantojam izdevību, jo palikšanas Latvijā nebūs: tagad ir ceļš uz Rietumiem, bet vēlāk būs uz Austrumiem. Tas arī motivēja šo piedāvājumu pieņemt. 1976. gada rudenī mēs visi aizbraucām.

Nonācu Bonnā pie Kļaviņa un Ķelnes Universitātē turpināju studēt medicīnu. Stipendijas nebija, sāku strādāt slimnīcā operāciju zālē.

Uzrakstīju grāmatu „Kā rodas disidenti". Būtībā vara pati viņus rada. Ja viņi būtu ļāvuši veikt aptauju un visu izdiskutēt, būtu miers, bet viņi ar lielgabalu šāva pa zvirbuļiem, tā radot sev pretinieku. Šo grāmatu izplatīja ārzemju latviešiem. Mani ielūdza radio „Brīvā Eiropa" un jautāja, vai es nevēlētos pie viņiem strādāt. „Brīvā Eiropa" gribēja klausītājiem radīt iespaidu, ka ir pašu raidījums no Mārupes purva vai mežiem, tāpēc būtu labāk, ja pie viņiem būtu kāds padomiju pieredzējis cilvēks. Es padomāju, ka būtu jauki strādāt par dakteri, bet jau bērnībā biju apņēmies cīnīties par Latviju un te caur radio bija iespēja to darīt. Devos uz Minheni, un 1978. gada Ziemsvētkos mani pieņēma.

Viens no maniem uzdevumiem bija veidot raidījumus par pretestības kustību Latvijā. Nedēļā bija viens pusstundu garš raidījums, un, lai to saturīgi aizpildītu, es skatījos, kas ir noticis: kur ir bijis kāds paziņojums par karoga uzvilkšanu, kur apcietināts kāds politieslodzītais, kur kāds pieteicis badastreiku vai parakstījis kādu dokumentu. Mēs saņēmām Latvijas avīzes – „Cīņu", „Padomju Jaunatni", „Literatūru un Mākslu" – un arī visādus žurnālus. No šiem rakstiem es bieži vien iedvesmojos. Dažkārt intervēju kādu cilvēku no Brīvo latviešu apvienības, kas rūpējās, lai Latvija netiktu aizmirsta Rietumu valdību koridoros.

Palika pāri laiks, un es lūdzu, vai nevarētu uztaisīt kristīgu raidījumu, jo kristīgā ticība ir vienīgā ideoloģija, kas var stāties pretī šiem meliem. Mēs zinājām, ka Dievs mūs sargā, mēs esam Dieva rokās. Ir ļoti svarīgi dot šiem ļaudīm kristīgo pārliecību. Un man atļāva taisīt šādu raidījumu. Es lasīju kristīgus žurnālus, dažādas brošūras un jutu, ka zināšanas vajadzētu papildināt. Lūdzu radio vadībai, vai nevarētu mani sūtīt studēt teoloģiju. Viņi atbalstīja studijas neklātienē, un tā es ieguvu teoloģijas bakalaura grādu. Vietējais mācītājs, kurš bija stipri slims, uzaicināja mani noturēt dievkalpojumu tajās reizēs, kad viņš to nevarēja. Vēlāk viņš gribēja sūtīt mani arī uz citām draudzēm, kurās kalpoja, bet tad bija nepieciešama leģitimizācija, un man piedāvāja ordināciju par diakonu. Es atbildēju: „Ja tas lietai palīdz, kāpēc ne." Man bija jāraksta iesniegums Ārpuslatvijas baznīcas vadībai, un viņi eksaminēja mani Anglijā, Straumēnos. Tad atzinumu sūtīja uz visām vietām, kur ir baznīcas nodaļas, un tas bija ļoti ilgi: tas sākās deviņdesmito gadu sākumā un tikai 1995. gadā varēju tikt ordinēts. Tikmēr mani no Minhenes pārcēla uz Prāgu, un es domāju, vai vispār ir jēga, jo nav vairs tā iemesla, kā dēļ es to darīju. Ansons skubināja, lai tomēr izeju šo procesu un ka Prāga jau nav tik ļoti tālu. Biju gatavs to darīt, un mani ordinēja par diakonu.

Nāk novembris, un Prāgā nav ne draudzes, ne vadības, bet ir vēstniecība. Tolaik vēstnieks bija Valdis Krastiņš, ļoti inteliģents. Mēs ar viņu satikāmies un nospriedām, ka jāsvin svētki, bet Rietumu puses ļaudis nevar iedomāties svētkus bez dievkalpojuma. Uldis Grava, mūsu priekšnieks, saka: „Tu esi mūsu bīskaps, mums nav augstākas garīdzniecības, un tev jāgādā par dievkalpojumu." Es sāku meklēt kādus luterāņus, bet nav Prāgā luterāņu. Kad pārvācāmies no Minhenes uz Prāgu, bija tāda palīdzības nominācijas komisija. Es pie tās aizgāju un teicu, ka vajag atrast kādus luterāņus, vislabāk vāciešus. Nepagāja necik ilgs laiks, kad man pie telefona bija vācu draudzes mācītājs, kurš saka, lai tik nāku, un ir priecīgs, ka kāds vispār interesējas par dievkalpojumiem. Dabūjām Mārtiņa baznīcu, un es iestājos vācu draudzē. Kad nodibinājām latviešu draudzi, tad piederējām pie vācu draudzes, bet dievkalpojumi bija latviski. Vēlāk nodibinājām Ārpuslatvijas baznīcai piederošu draudzi.

Draudze pastāvēja astoņus gadus, līdz 2004. gadā baltiešu radio slēdza. Es atbraucu uz Latviju, aizgāju pie arhibīskapa Jāņa Vanaga un izstāstīju, ka droši vien strādāšu kādā radio vai žurnālā, bet gribētu aprūpēt arī draudzi. Viņš to noklausījās un prasīja, vai negribu atcelt savus plānus un kļūt par viņa vietnieku. Es domāju: „Nu gan! Vai tad tiešām nav neviena, kas varētu būt par vietnieku?" Viņš saka, ka ir gan, bet tie, ko viņš gribētu, nenāk, jo tie visi ir labi mācītāji un grib palikt savā draudzē. Es teicu, ka es arī negribu un labāk gribētu kādu draudzi. Tad viņš noskuma un teica, ka mācītājs Beimanis iet emeritūrā un viņš varētu man piedāvāt Slokas draudzi, taču lūdza, lai padomāju, vai tomēr nebūtu gatavs nākt viņam par palīgu. Man viņu palika tik ļoti žēl. Mēs bijām pazīstami kopš diezgan seniem laikiem, un es jutu, ka viņam nav viegli arhibīskapa amatā. Vēl Minhenē dzīvojot, es viņam biju teicis, vai viņš nevar pieņemt sev kādu palīgu. Es pats viņu uz to biju mudinājis un domāju: nu viņš aicina mani par palīgu, bet es atsaku.

Es tomēr piekritu, bet tas bija ļoti grūts darbs. Ļoti maz pazinu Baznīcu, jo apmēram 30 gadus biju bijis projām. Man iedeva lielu kabinetu, sāka nākt apmeklētāji un uzdot visādus jautājumus, bet es neko nezināju. Es tikai visu uzklausīju un teicu, ka atbilde nāks; tad zvanīju padomdevējiem – prāvestiem, arhibīskapam. Tas bija grūts laiks – nekad nebija labi padarīta darba sajūtas, kāda bija, strādājot radio. Šis darbs nekad nevarēja būt padarīts, vēl šodien nav padarīts un droši vien nebūs padarīts, kamēr Kristus otrreiz nāks. Tomēr laimīga gadījuma dēļ es nonācu arī draudzē. Trīs gadus es kalpoju Ķekavas un Vecumnieku draudzēs. Tie bija ļoti jauki gadi, pēc kuriem mani ievēlēja par bīskapu, un nākamos deviņus gadus es biju Liepājas bīskaps.

Nu es esmu emeritūrā. Noteikti gribētu uzrakstīt divas grāmatas, bet nekādi netieku pie tā klāt, jo visi zina, ka esmu brīvs, un mani aicina un lūdz aizvietot. Jūtos kā korķis visos caurumos, un caurumu ir tik daudz, ka esmu diezgan nodarbināts *(smejas)*.

*Pierakstījis Kārlis Liepkauls*

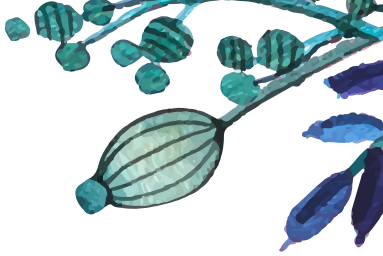

## INTERESANTS FAKTS PAR LATVIJU

1920. gada 1. oktobrī Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas priekšgalā tika nostādīta Vidzemes konsistorija. Interesanti, ka Vidzemē 1914. gadā bija 93 mācītāji, bet 1920. gadā tikai 56; pārējie bija nošauti, izceļojuši vai gājuši bojā revolūcijas laikā. Līdzīgi Kurzemē un Zemgalē 1914. gadā bija 103 mācītāji, bet 1920. gadā tikai 54. Šo gadu laikā Vidzemē, Kurzemē un Zemgalē tika nopostītas 49 baznīcas un 39 pastorāti; draudzēm nodarītie materiālie zaudējumi pārsniedza 11 miljonus zelta rubļu. Baznīcas darbs atsākās ar konsistoriju pārveidošanu un Virsvaldes izveidošanu.

*Avots: Roberts Feldmanis, „Latvijas baznīcas vēsture", 2011.*

# KRISTĪGĀ BAZNĪCA LAIKU GRIEŽOS

*Stāsta sākumu lasiet izdevuma „Jēzus Draudzes Dzīve" iepriekšējos numuros!*

**Pāvests Inocents III (1198.–1216. g.)**

Šis pāvests ar dažādiem līdzekļiem, nežēlīgi rīkojoties, panāca, ka viņam paklausa teju visi Eiropas valdnieki. Tos, kas nepaklausīja, viņš aplika ar Baznīcas lāstu bullu. Nepaklausīgajām pilsētām viņš uzlika interdiktu – aizliegumu veikt jebkādas Baznīcas darbības. Inocents III ieviesa inkvizīcijas tiesas, lai ar spīdzināšanas palīdzību noskaidrotu Baznīcas pretiniekus un tos iznīcinātu.

No viņa baidījās gandrīz visi Eiropas valdnieki. Anglijas karali Džonu Bezzemi viņš atcēla no troņa, un Džons troni atguva tikai tad, kad zvērēja uzticību pāvestam un apsolīja maksāt prāvu lēni (t. s. Pētera grasi). Baznīcēniem tika noteikta ausu bikts, sākot ar septiņu gadu vecumu, un vismaz reizi gadā bija jāiet pie dievgalda. Pāvests ieviesa arī to, ka mūku ordeņu dibināšanai ir vajadzīga pāvesta atļauja.

Pēc Inocenta III nāves sākās valdnieku cīņa pret pāvesta pasaulīgo varu. Sākās arī dažādas jukas – kādu laiku vienlaicīgi bija pat trīs pāvesti, kas cits citu apkaroja. Lai gan baznīctēvi bija skubinājuši visus kristīgos arī pašiem lasīt Svētos Rakstus, 1229. gadā lajiem aizliedza mājās turēt Bībeli.

***

Starp Rietumu jeb Romas un Austrumu jeb Konstantinopoles baznīcām radās nevienprātība dažos teoloģiskos jautājumos. Visbeidzot Konstantinopoles patriarham nebija pieņemams, ka Romas pāvests ir Baznīcas augstākā autoritāte (pāvesta primāts). Viņš varēja būt tikai viens no līdzīgiem pat tad, ja ir apustuļa Pētera pēcnācējs.

876. gadā Konstantinopoles patriarhs nosodīja Romas pāvestu par maldu mācību, bet pāvests 1054. gadā izslēdza Konstantinopoles patriarhu no Baznīcas. Austrumu (grieķu) un Rietumu (latīņu) baznīcas sāka iet katra savu attīstības ceļu. Izveidojās Romas katoļu un Austrumu ortodoksā jeb Pareizticīgā baznīca, kas viena otru bija nolādējušas.

1453. gadā Konstantinopole nonāca turku musulmaņu varā. Islāma valdnieki jau bija iekarojuši Sīriju, Palestīnu, Ēģipti, Sicīliju, Persiju un Ziemeļāfriku – vietas, kur atradās daudzi senie kristiešu centri un baznīcas. Islāma iebrukumus izdevās apturēt tikai Francijā.

## TAUTU MISIONĀRI

**Kristīgās ticības izplatīšanās Eiropā**

Pamazām tika kristianizētas visas Eiropas valstis un tautas – un ne tikai ar uguni un zobenu. Liela nozīme bija miermīlīgajiem un pašaizliedzīgajiem tā laika misionāriem, galvenokārt mūkiem.

Britānijā jau agrāk kristīgo ticību bija pieņēmuši briti, bet Skotijā un Īrijā dzīvoja pagāniskie pikti un skoti. Viņu kristianizēšanā lielu darbu ieguldīja mūks Patriks (ap 450. g.), kuru mīl un godā vēl mūsdienās.

Īrijas un Skotijas baznīcas bija izveidojušās neatkarīgi no Romas. Viņi neatzina Romas bīskapu par savu priekšnieku, atļāva priesteriem dzīvot laulībā, noturēja dievkalpojumus tautas valodā, nepieņēma ausu bikti un mācību par šķīstīšanas uguni. Te kristīgā ticība bija saglabājusies pirmatnējā veidā. Tomēr anglosakši pieņēma pāvesta sūtītos sludinātājus (sūtņus, legātus) un šo baznīcu neatkarība drīz vien beidzās – arī Īrijā un Skotijā ieviesa katoļticību.

Viens no pirmajiem un krietnākajiem anglosakšu misionāriem bija Sv. Vilibrords (658.–739. g.), frīzu apustulis, kurš gandrīz 50 gadus darbojās Nīderlandē. Viņa palīgs un skolnieks kādu laiku bija vāciešu apustulis Vinfrīds jeb Bonifācijs (ap 675.–755. g.). Viņš ir ievērojamākais no Vācijas misionāriem – cēlies no Anglijas un ar labām sekmēm darbojies īpaši pie tīringiešiem (722. g.).

Kā pirmais īstais misionārs Vācijā ap 6. gadsimtu darbojās īru mūks Kolumbans (Balodis) ar dažiem biedriem. Viņš Mogezu kalnos nodibināja dažus klosterus, bet, kad no turienes tika padzīts, devās uz Šveici. Viņa darbu turpināja viņa skolnieks Gallus (ap 7. gs.), kurš Šveicē nodibināja Sv. Gallena klosteri, kas vēlāk kļuva par izcilu zinātnes centru.

Visilgāk kristietībai pretī turējās sakši. Viņu atgriešanu uzņēmās franku ķēniņš un vēlāk arī pirmais Romas imperators Kārlis Lielais (ap 800. g.). Viņš pavēlēja dievkalpojumā lietot tautas valodu un izdot mācītājiem spredīķu grāmatu ar pārtulkotiem slavenu baznīctēvu spredīķiem. Kārlis uzaicināja dziedātājus no Itālijas un ieviesa

dievkalpojumos ērģeļu spēlēšanu. Viņš arī dibināja skolas, ko pats bieži pārlūkoja. Tā Kārlis bija patiesi liels gan kara, gan miera laikos un ir pelnījis viņam doto pavārdu.

Eiropas ziemeļnieku apustulis bija Ansgars (801.–865. g.), kam šī mērķa sasniegšanā palīdzēja Kārļa Lielā dēls Ludvigs Dievbijīgais. Dānijā, Zviedrijā un Norvēģijā tolaik dzīvoja mežonīgie normaņi, kuri gan bija iepazinuši kristīgo ticību no tirgotājiem un gūstekņiem, tomēr nebija to pieņēmuši. Ludvigs Dievbijīgais nodibināja Hamburgas arhibīskapa sēdekli, kuru atdeva Ansgaram, kas, cīnīdamies ar milzu grūtībām, izplatīja kristīgo ticību Dānijā un Zviedrijā. Viņš izglītoja vietējos iedzīvotājus par misionāriem, kā arī izpirka gūstekņus un vergus, apmācīja un sūtīja uz mājām misionēt. Viņš dibināja baznīcas, klosterus un skolas un pārtika gandrīz tikai no maizes un ūdens. Mocekļa kroni, pēc kā ilgojies, viņš tomēr neieguva.

Dānijā kristīgo ticību ap 1000. gadu ieviesa ķēniņš Knuds Lielais. Ap to pašu laiku ķēniņš Olafs ieviesa kristietību Norvēģijā un Zviedrijā. No turienes kristīgā ticība drīz vien izplatījās arī uz Islandi un Grenlandi.

Slāvu tautu apustuļi ir brāļi Konstantīns (Kirils) un Metodijs. Pēc tautības viņi bija grieķi, dzimuši Tesalonikā. Viņi bija ieguvuši labu izglītību un iemācījušies arī slāvu valodu. Abi brāļi iestājās mūku kārtā kādā klosterī pie Olimpa kalna; viņi nodarbojās arī ar zinātni. Vecākais brālis Kirils misijas darbu sāka pirmais. Pie Azovas jūras starp Kaspijas un Melno jūru līdz Kijevai tolaik dzīvoja katari, kāda somu tatāru tauta, kas sakaros ar Konstantinopoli bija iepazinuši kristīgo ticību. Tajā laikā tur misionēja jūdi un musulmaņi, kas daudziem nebija pa prātam, tāpēc viņi vērsās pie Bizantijas ķeizara, lai viņiem atsūta kristīgus mācītājus. Tika uzaicināts Konstantīns, kas paklausīdams tūlīt ceļoja uz Hersonu, lai mācītos kataru valodu. Pēc tam Konstantīns tur sekmīgi darbojās, mācīdams un kristīdams.

Pēc tam abi brāļi darbojās Morāvijā, kur devās misijas ceļojumos pa visu valsti un mācīja morāviešus viņu dzimtajā valodā. Kirils pārtulkoja viņiem Bībeli slāvu valodā un izveidoja slāvu alfabētu (kirilicu). Pateicoties brāļu pūliņiem, drīz vien izveidojās ziedoša slāvu baznīca Bulgārijā, Bohēmijā, Ungārijā un Polijā. Toreizējais pāvests brāļu darbību atbalstīja un iecēla viņus par bīskapiem.

Ap to pašu laiku kristīgo ticību ieviesa arī Krievijā. 955. gadā pirmā tika kristīta lielkņaze Olga. Pilnīgu kristīgās ticības uzvaru Krievijā panāca viņas mazdēls Vladimirs, kura sieva bija grieķu princese Anna. Viņš pieņēma kristīgo ticību 988. gadā, jo Konstantinopolē uz viņa sūtņiem lielu iespaidu bija atstājusi dievkalpojumu greznība Sofijas katedrālē. Valdniekam sekoja viņa tauta – ļaudis lieliem pulkiem tika kristīti Dņeprā un savus dievekļus sameta upē.

Sākumā Kijevas metropolīts bija Krievijas baznīcas galva, kas padots Konstantinopoles patriarham, bet 1328. gadā metropolīta sēdekli pārcēla uz Maskavu. Aptuveni simts gadus vēlāk Kijevā tika iecelts arī otrs metropolīts. Drīz sāka celt arī klosterus. Pirmais no tiem bija Pečorskaja Lavra (alas) klosteris pie Kijevas, kur ap 11. gadsimtu dzīvoja un darbojās pirmais krievu vēsturnieks Nestors.

Prūsijā ap 1000. gadu darbojās arhibīskaps Adalberts no Prāgas, bet pagāni viņu nogalināja. Apmēram pēc simts gadiem mūkam Kristiānam tomēr izdevās Prūsijas pagānus kristianizēt. Taču bija arī kāds vācu bruņinieku ordenis, kas, atnācis no Palestīnas uz Prūsiju, iekaroja zemi un iznīcināja lielu daļu vecprūšu.

Visilgāk pagānu ticībā turējās Lietuva – tikai 14. gadsimta beigās, kad kunigaitis Jagailis kristījās, lai varētu salaulāties ar Polijas kristīgo ķēniņieni Jadvigu, valdniekam sekoja viņa tauta.

Latvijas apustulis ir augustīniešu mūks no Brēmenes Meinards. Viņa palīgs bija cisterciešu mūks Dītrihs. Meinards ieradās ap 1184. gadu un apmetās lībiešu ciemā Ikšķilē. Spītīgie vietējie iedzīvotāji gan kristījās, bet pēc tam Daugavā kristību mazgāja nost. Tomēr Brēmenes-Hamburgas arhibīskapijā radās tālāka interese par Baltijas kristianizēšanu un tika veikti nākamie pasākumi – vairs gan ne miermīlīgi un labdabīgi, bet varmācīgi. Meinarda darbošanās laikā latviešiem tika iemācīta akmens mūra celtniecība, ko vietējie līdz tam nepazina. No Gotlandes tika atvesti meistari un akmeņi, un Ikšķilē tika celta pirmā kristīgā mūra baznīca. Ap 1187. gadu tika uzbūvēta pils Daugavā pie Mārtiņsalas (pretī Salaspilij), kas tagad ir appludināta. Meinards nomira dabīgā nāvē 1196. gadā, kad atradās vietējo pagānu gūstā. Viņš tika apglabāts Ikšķiles baznīcā, bet 14. gadsimtā tika pārvests uz Rīgas Domu.

Ap 13. gadsimtu Latgalē bija arī pareizticīgie mācītāji. Misijas centrs bija Jersika. Ir minēts kāds latviešu Jurģis un Jersikas evaņģēlijs. Viņš ar mūka Sīmaņa līdzekļiem „sev par pestīšanu un visiem kristīgajiem par prieku" ap 1270. gadu pārrakstīja evaņģēliju krievu valodā. Tas atrodas Rumjanceva muzejā Maskavā.

1986. gadā visas Latvijas kristīgās baznīcas svinēja Meinarda 800. jubileju. Iznirdams no vēstures pakrēslas, viņš raisīja jaunu interesi kā, iespējams, viens no pēdējiem t. s. tautu misionāriem-apustuļiem.

Tautu misionāri-apustuļi bija misijas veids iepriekšējos gadsimtos – jau 6. un 7., bet sevišķi no 8. līdz 10. gadsimtam, kad atsevišķi misionāri, lielākoties mūki, devās misijā uz svešām zemēm pie svešām tautām. Ļoti daudz šai ziņā darījuši īri, apmeklēdami tālas ziemeļu zemes un salas. Viņi visi bija neapbruņoti un gāja tikai ticības pārliecībā. Tā ap 1400. gadu kristīgā ticība ārēji, formāli bija ieviesta visās Eiropas zemēs, bet pagāja vēl vairāki gadsimti, līdz tā iesakņojās cilvēku sirdīs.

*Stāsta turpinājumu lasiet izdevuma „Jēzus Draudzes Dzīve" nākamajos numuros!*

*Materiālu sagatavojusi Irēna Vilberga*
*Izziņas avoti:*
*V. V. Klīve „Ticības ceļos",*
*K. Freidenfelds „Kristīgās baznīcas vēsture",*
*E. Lange „Baznīcas vēsture"*

## 2017. GADA NOVEMBRA IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU PĀRSKATS

| **Ieņēmumi, EUR:** | |
|---|---|
| Ziedojumi | 3043 |
| Kolektes | 2617 |
| Mērķziedojumi *(ambulancei, remontam u. c.)* | 2365 |
| Citi ieņēmumi *(par telpu īri, ziedojumi no ārzemēm u. c.)* | 1300 |
| Zemes noma | 711 |
| Anonīmi mērķziedojumi | 247 |
| Ziedojumi par kristībām, laulībām | 120 |
| **KOPĀ** | **10403** |

| **Izdevumi, EUR:** | |
|---|---|
| Algas *(8 darbinieki)* | 3938 |
| Nodokļi | 2547 |
| Citi izdevumi *(kalendāri, Ziemsvētku apsveikumi u. c.)* | 1461 |
| Maksājums LELB *(1/10 no ienākumiem 2017. gadā)* | 500 |
| Izdevuma „Jēzus Draudzes Dzīve" druka | 436 |
| Grāmatas | 406 |
| Ziedojums „Jaunatnei ar Misiju", Blīdenes un Lubānas draudzei | 380 |
| Saimniecības preces, ziedi, reliģiskie izdevumi | 177 |
| Elektrība | 149 |
| Degviela | 100 |
| „Rīgas ūdens" | 71 |
| Palīdzības pabalsti | 70 |
| Kancelejas preces | 66 |
| Atkritumu izvešana | 57 |
| Maināmie paklāji | 48 |
| Sakaru pakalpojumi | 40 |
| Svētdienas skolas izdevumi *(no mērķziedojumiem)* | 37 |
| „Venden" ūdens | 36 |
| Interneta vietnes uzturēšana | 28 |
| Bankas komisija | 17 |
| Apsardzes firmas pakalpojumi | 10 |
| **KOPĀ** | **10574** |

## SIRSNĪGI SVEICAM!

| | | |
|---|---|---|
| Ženija Dambure | **97** | 06.01. |
| Biruta Sproģe | **88** | 21.01. |
| Imants Piro | **86** | 11.01. |
| Ilga Rūba | **81** | 08.01. |
| Ludoviks Dombrovskis | **75** | 06.01. |
| Gunārs Severs | **70** | 19.01. |
| Iveta Blūma | **55** | 12.01. |
| Inita Dimante | **55** | 22.01. |
| Vineta Zūberga | **50** | 17.01. |
| Aleksandrs Jalaņeckis | **45** | 18.01. |
| Diāna Stūrmane-Kukure | **40** | 25.01. |
| Raimonds Dravnieks | **40** | 28.01. |
| Kristīne Kalniņa | **40** | 31.01. |

## KRISTĪTI

Ernests Mangulsons
Paula Marija Krasauska
Viktorija Barbinjagra
Gija Kurmele
Evita Rusova

## IESVĒTĪTI

Ingrīda Āre
Viktorija Barbinjagra
Edgars Borislavs
Laura Dabare
Aija Kucina
Gija Kurmele
Evita Rusova
Ņina Vaivode
Oskars Zunde

## MŪŽĪBĀ

Zanda Ķezbere
(09.09.1987.–18.11.2017.)
Žermēna Heine Vāgnere
(23.06.1923.–07.12.2017.)

## DIEVA DĀVANA

Sirsnīgi sveicam Jāzepu un Elīnu Bikšes ar dēliņa Elija piedzimšanu!

**Dievkalpojumi**
svētdienās plkst. 10.00
ceturtdienās plkst. 18.00

**Mācītāja Erberta Bikšes pieņemšanas laiks**
trešdienās no plkst. 10.00 līdz 13.00

**Virsmācītāja Jāņa Cepurīša pieņemšanas laiks**
ceturtdienās no plkst. 13.00 līdz 16.00
Mācītājus var satikt arī pirms un pēc dievkalpojumiem.

**Draudzes kanceleja atvērta**
otrdienās no plkst. 12.00 līdz 18.00
trešdienās no plkst. 9.30 līdz 15.00
ceturtdienās no plkst. 12.00 līdz 18.00
svētdienās – pirms un pēc dievkalpojuma
tālr. 67224123

**Svētdienas skola bērniem un nodarbības pieaugušajiem**
otrdienās plkst. 18.30

**Bērnu korītis**
otrdienās plkst. 17.30

**Jauniešu vakari**
piektdienās plkst. 19.00
Jauniešu aktivitātēm sekojiet līdzi:
*fb.me/jdj.lv*

**Kora mēģinājumi**
ceturtdienās plkst. 19.30

**Bibliotēka atvērta**
svētdienās pēc dievkalpojuma

**Māmiņu grupas nodarbības** – katra mēneša trešajā sestdienā plkst. 15.00
tālr. 29551294 (Edīte), 67377118 (Ilze)
*http://maminugrupa.wix.com/maminugrupa*

**Aicinām būt uzmanīgiem un pieskatīt savas mantas gan dievkalpojumu, gan draudzes pasākumu laikā!**

### Draudzes namā, Dzirnavu ielā 118

**Ārstu konsultācijas** (tālr. 67210185)
pirmdienās no plkst. 13.00 līdz 16.00
otrdienās no plkst. 10.00 līdz 13.00
ceturtdienās no plkst. 14.00 līdz 17.00
Acu ārsts pieņem pēc pieraksta.
Pierakstīties pa tālr. 67210185, 29372676

**Diakonija** (tālr. 67220084)
otrdienās, trešdienās, ceturtdienās, piektdienās no plkst. 10.00 līdz 16.00

**Drēbju kamera**
otrdienās, ceturtdienās no plkst. 10.00 līdz 14.00
ceturtdienās – informācija par iespēju saņemt pārtikas produktus

**Veco ļaužu aprūpe** (tālr. 67220084)
Katru piektdienu pansionātā ir svētbrīdis, katra mēneša ceturtajā piektdienā – dievkalpojums.

**Privātā pirmsskolas izglītības iestāde „JĒRIŅŠ"**
(tālr. 67222698)

**Rīgas Jēzus ev. lut. draudze**
Reģ. Nr. 90000084191
Baznīcas adrese: Elijas iela 18, Rīga, LV-1050
Tālr. 67224123, e-pasts: *info@jezusdraudze.lv*
**Konts ziedojumiem:** LV94RIKO0002013007985
Luminor Bank, RIKOLV2X

© „Jēzus Draudzes Dzīve" ir LELB Rīgas Jēzus ev. lut. draudzes izdevums. Iespiests SIA „Dardedze holografija". Tirāža 500 eks.
**Redaktore:** Alise Pīrāga **Korektore:** Inguna Puķīte **Maketētāja:** Gundega Krūtmane
**Izdevuma sagatavošanā piedalījās:** Erberts Bikše, Vita Macate, Kārlis Liepkauls, Edgars Gertners, Irēna Vilberga